ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ สกส. 12 /2562
เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธรรมาภิบาลในองค์กรเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ความมั่นคงในระยะยาว และการเพิ่มมูลค่าในกิจการ ตลอดจนการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ องค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลในสถาบันการเงิน คือ กรรมการและผู้บริหารที่มีความรอบคอบในการบริหารงาน มีคุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการดูแลและบริหารกิจการ

ปัจจุบันสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องเผชิญกับภาวะแวดล้อมทางการเงินที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อนมากขึ้น และไม่สามารถคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการมากขึ้น ตลอดจนความคาดหวังที่สูงขึ้นจากผู้มีส่วนได้เสียและสาธารณชน การดำเนินธุรกิจภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือธรรมาภิบาลที่ดี (Good Corporate Governance) ทั้งในส่วนของบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง กลไกสนับสนุนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลและเท่าทันความเสี่ยง และการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กรที่มีการคำนึงถึงความเสี่ยง ความเป็นธรรม และความโปร่งใส จะทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถบริหารความเสี่ยงและคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างครอบคลุม สร้างคุณค่าให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างเหมาะสมในระยะยาว ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกิจเพื่อการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยอ้างอิงอำนาจตามกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม และปรับปรุงเรื่องการยกระดับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง การมีกลไกสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการและผู้บริหารอย่างมีประสิทธิผลเป็นอิสระ และสอดคล้องกับพันธกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งกำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง ความเป็นธรรม และความโปร่งใส โดยกำหนดกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี (Risk Governance Framework) การสร้างและปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง (Risk Culture) ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ได้รับอนุมัติ (Risk Appetite and Risk Limit) มีกลไกการถ่วงดุลและดูแลให้มีการควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense) ที่มีประสิทธิผล และดูแลให้มีนโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร (Whistleblowing Policy and Procedure) ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน รวมทั้งเพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาลเพื่อสนับสนุนให้กลไกตลาดมีส่วนช่วยในการกำกับดูแลมากขึ้น

สกสป40-ธภ30001-2562090 2

ธภ300	วันที่ 2 ก.ย. 2562

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามความในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

3.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 3/2559 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

3.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 5/2559 เรื่อง อำนาจหน้าที่ของกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญสูงสุด ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม และบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม และบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

“กลุ่มธุรกิจ” หมายความว่า

(1) กลุ่มของบริษัทที่ประกอบด้วยบริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม

(2) กลุ่มของบริษัทที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบุคคลเดียวกัน

“กรรมการ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

“กรรมการที่เป็นผู้บริหาร” หมายความว่า

(1) กรรมการที่ทำหน้าที่บริหารงานในตำแหน่งผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) กรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการบริหารงานใด ๆ เยี่ยงผู้บริหาร และให้หมายความรวมถึง**กรรมการที่เป็นสมาชิกของ**คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee)[1]

(3) กรรมการที่มีอำนาจลงนามผูกพัน เว้นแต่เป็นการลงนามผูกพันตามรายการที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติไว้แล้วเป็นรายกรณี และเป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น

“กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร” หมายความว่า กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการที่เป็นผู้บริหาร

“กรรมการโดยตำแหน่ง” หมายความว่า **กรรมการที่เป็นผู้แทนจากหน่วยงานตามที่กฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งกำหนด** และให้หมายความรวมถึงกรรมการที่เป็นผู้แทนจากหน่วยงานราชการด้วย

“กรรมการอิสระ” หมายความว่า กรรมการอิสระตามเกณฑ์ภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น ๆ

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า บุคคลที่เป็นที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือบุคคลที่อาจทำหน้าที่เปรียบเสมือนกรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ แต่เพียงใช้ชื่อว่าเป็นที่ปรึกษาเท่านั้น รวมไปถึงบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว แต่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่รวมถึงบุคคลที่รับจ้างทำงานให้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยมีลักษณะของงานที่ใช้ความรู้ความสามารถพิเศษด้านเทคนิค หรือใช้ความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ที่ปรึกษางานบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย ที่ปรึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ปรึกษาด้านภาษี ที่ปรึกษาด้านภาษา ที่ปรึกษาด้านการสื่อสารองค์กร ที่ปรึกษาด้านประกันภัย ที่ปรึกษาด้านแบบจำลองเชิงปริมาณขั้นสูง เป็นต้น

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ทำหน้าที่เสมือนผู้จัดการ รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ แต่เพียงใช้ชื่อว่าเป็นที่ปรึกษาเท่านั้น หรือผู้ที่มีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น

5.2 คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ต้องมีคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสม (Fit and Proper) โดยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎหมาย ดังต่อไปนี้

(1) กฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่ง

(2) กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(3) กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ

(4) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ

[1] คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) ในที่นี้ หมายความว่า คณะกรรมการบริหารเฉพาะในระดับบริหารจัดการ (Management Level)

(5) กฎหมายและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

5.3 การมีบทบาทในองค์กรอื่นของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

เพื่อให้กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สามารถอุทิศเวลาในการบริหารจัดการสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สามารถเป็นประธานกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้บริหาร หรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในบริษัทอื่นได้อีกไม่เกิน 3 กลุ่มธุรกิจ โดยให้นับรวมการดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจอื่นด้วย และหากเป็นบริษัทที่มิใช่กลุ่มธุรกิจ ให้นับแต่ละบริษัทเป็นหนึ่งกลุ่มธุรกิจ ทั้งนี้ สำหรับบริษัทที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้มาจากการปรับโครงสร้างหนี้ ให้ถือเป็นหนึ่งกลุ่มธุรกิจ

ทั้งนี้ หากธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า การเป็นประธานกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้บริหาร หรือกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม ในบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง มีจำนวนมากเกินไปจนอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งการหรือเสนอให้เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้

5.4 การขอความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ในการขอความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.5 องค์ประกอบ และหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.5.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(1) มีองค์ประกอบตามที่กำหนดในกฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และกฎหมายหรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(2) ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ หรือทักษะโดยรวมที่หลากหลาย เหมาะสมกับขนาด ความซับซ้อน ลักษณะธุรกิจและความเสี่ยง รวมทั้งกลยุทธ์และการดำเนินงานในระยะยาวของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และมีกรรมการที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อย 1 คน

5.5.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญ ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกลไกในการควบคุม กำกับ ตรวจสอบ ที่มีประสิทธิผล และติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างคุณค่าให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างเหมาะสมในระยะยาว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) กำหนดกลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญ โดย

(1.1) กำหนดทิศทางและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งพิจารณาอนุมัตินโยบายและกลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อระวังรักษาผลประโยชน์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ **โดยดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจคำนึงถึงการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน** และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และพันธกิจของการจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น

(1.2) กำหนดหรืออนุมัติกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี (Risk Governance Framework) เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีความรู้ความเข้าใจในความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสถาบันการเงินเฉพาะกิจ **เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านปฏิบัติการ ด้านสภาพคล่อง ด้านชื่อเสียง ด้านกลยุทธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงความเสี่ยงจากการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เช่น การปรับปรุงระบบงานที่สำคัญ** รวมทั้งมีความเข้าใจเครื่องมือที่จะใช้ในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวอย่างเพียงพอ ตลอดจนความเชื่อมโยงกับความเพียงพอของเงินกองทุนและสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ นอกจากนี้ คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับธุรกิจต่าง ๆ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ **รวมทั้งดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง (Risk Culture) โดยหน้าที่ของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดีมีรายละเอียดตามข้อ 5.7**

(1.3) กำหนดหรืออนุมัตินโยบายเรื่องธรรมาภิบาลที่ดี ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนโยบายเรื่องธรรมาภิบาลที่ดีจะต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย (Stakeholders) อย่างเหมาะสม มีความเป็นธรรมในทางธุรกิจโดยไม่เอารัดเอาเปรียบลูกค้า และประชาชน ทั้งด้านสินเชื่อ เงินฝาก รายการนอกงบดุล หรือในเรื่องอื่น ๆ รวมทั้ง

(1.3.1) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดหรืออนุมัตินโยบายการดูแลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน

หรือพวกพ้อง หรือเกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการมองข้ามความเสี่ยงที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำธุรกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ต้องพึงระมัดระวังเป็นพิเศษ

(1.3.2) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีบทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางธุรกิจ จริยธรรมทางธุรกิจ จริยธรรมของกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และพนักงาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติภายในองค์กร

(1.3.3) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรมตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน รวมถึงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ลูกค้าตั้งแต่ต้นจนจบ (End-to-End Process)

(1.3.4) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีนโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร (Whistleblowing Policy and Procedure) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีกระบวนการสอดส่องและรายงานการกระทำที่อาจผิดกฎหมาย ขัดต่อนโยบาย ระเบียบ กระบวนการภายใน และจรรยาบรรณทางธุรกิจ โดยมีรายละเอียดของนโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร ตามข้อ 5.8

(2) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกลไกในการควบคุม กำกับ ตรวจสอบที่มีประสิทธิผล โดย

(2.1) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่ง เพื่อช่วยดูแลระบบบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ และพิจารณาอนุมัติบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยนั้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยที่ได้แต่งตั้งขึ้น **ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบ และหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ 5.6**

(2.2) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการควบคุมภายใน (Internal Control) ที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และสามารถสะท้อนข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที **รวมทั้งดูแล หรือหารือผู้มีอำนาจในการทำให้มีโครงสร้างองค์กรที่เอื้อให้การทำหน้าที่ควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense) มีความเป็นอิสระและมีประสิทธิผล เพื่อติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและกระบวนการที่กำหนด** รวมทั้งถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของทางการ คำสั่งการของธนาคารแห่งประเทศไทย **และระเบียบหรือข้อบังคับภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเอง ทั้งนี้ การควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดตามข้อ 5.9**

(2.3) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาลที่สำคัญต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น หน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ และสาธารณะ เพื่อสนับสนุนและแสดงให้เห็นถึงการมีธรรมาภิบาลที่ดีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาลมีรายละเอียดตามข้อ 5.10

(3) ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างต่อเนื่อง โดย

(3.1) ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจนำเป้าหมาย นโยบายและกลยุทธ์ที่สำคัญมาใช้**ทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งกำหนดกระบวนการและระบบงาน ตลอดจนดำเนินการเพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจบรรลุเป้าหมายตามนโยบายและกลยุทธ์ที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอนุมัติหรือกำหนด โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงมีรายละเอียดตามข้อ 5.11**

(3.2) ดูแลให้**ผู้บริหารระดับสูง**เสนอเรื่องที่สำคัญของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และมีกระบวนการในการรายงานข้อมูลเพื่อให้คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับข้อมูลอย่างทันกาลและเพียงพอที่จะทำให้สามารถปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบได้อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการจัดส่งรายงาน (Management Letter) จากผู้สอบบัญชี และข้อคิดเห็นจาก**ผู้บริหารระดับสูง**ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจโดยไม่ล่าช้า โดยคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจควรได้รับเอกสารดังกล่าวภายใน 4 เดือน หลังจากวันที่ปิดงวดการบัญชี ทั้งนี้ หากมีความล่าช้ามาก คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องขอคำชี้แจงในเรื่องดังกล่าวจาก**ผู้บริหารระดับสูง**

(3.3) ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีเนื้อหาครบถ้วน โดยระบุการให้ความเห็นที่สำคัญเป็นรายบุคคลสำหรับวาระเพื่อพิจารณาที่สำคัญ รวมทั้งจัดส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ **หรือรายงานการประชุมที่กรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจประชุมกันเพื่อกำหนดนโยบาย หรือเพื่อการบริหารงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ** ให้ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ภายใน 7 วัน นับจากวันที่คณะกรรมการมีมติรับรองรายงานการประชุมแล้ว แต่ต้องไม่เกิน 45 วัน นับจากวันที่มีการประชุม **เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอันสมควรให้หารือกับผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นรายกรณี**

(3.4) ดูแลให้เกิดความมั่นใจว่า**ผู้บริหารระดับสูง**มีความสามารถในการจัดการงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งรวมถึงการแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการจัดการที่มีคุณสมบัติเหมาะสม **รวมทั้งมีแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับผู้บริหารระดับสูง เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง**

5.5.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการในการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นไปตามพันธกิจที่กำหนดไว้อย่างมั่นคง ยั่งยืน **มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส กรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงคุณสมบัติ หน้าที่และความรับผิดชอบของตน รวมทั้งปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังต่อไปนี้**

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (Duty of Loyalty) และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Duty of Care) ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตน ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เล่นพวกเล่นพ้อง และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในธุรกรรมหรือ

กิจการใด ๆ ที่ตนเองมีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) รวมถึงต้องสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการแทรกแซงการตัดสินใจใด ๆ อันจะทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น โดยหากมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องจะมีเหตุให้ถือเป็นเบื้องต้นว่าเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต เว้นแต่มีข้ออธิบายที่สมเหตุสมผลได้

ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หากมีการประชุมวาระใดที่ตนเองมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบและไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจหรือลงมติในการประชุมวาระนั้น

(2) ตัดสินใจหรือลงมติบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ (Informed Decision) โดยกรรมการพึงมีข้อมูลที่เพียงพอก่อนการตัดสินใจหรือลงมติ เพื่อประกอบการตัดสินใจหรือลงมติที่สมเหตุสมผลทางธุรกิจในระดับที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารพึงมี

(3) ตัดสินใจหรือลงมติอย่างสมเหตุสมผล (Rational Decision) โดยกรรมการต้องมีเหตุผลสนับสนุนในระดับที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารพึงมี ซึ่งการตัดสินใจหรือลงมติแต่ละเรื่องอาจมีทางเลือกหลายทาง (Range of Decision) ที่ถือว่าสมเหตุสมผลได้ อย่างไรก็ดี การตัดสินใจหรือลงมติที่ออกนอกขอบเขตของผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการธนาคารโดยสิ้นเชิง ย่อมไม่ถือว่าเป็นการตัดสินใจหรือลงมติที่สมเหตุสมผล

(4) อุทิศเวลาและความสามารถในการปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ โดยกรรมการแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการประชุมอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งต้องเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างน้อยที่สุดกึ่งหนึ่งของจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จัดขึ้นในแต่ละปี **ในช่วงที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นอันสมควร**

(5) ประธานคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอภิปรายอย่างเปิดกว้างในที่ประชุม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

(6) ปฏิบัติตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือแนวนโยบายของหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ และดำเนินการตามที่ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการอย่างเคร่งครัด ตลอดจนการปฏิบัติตามพันธกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและตามนโยบายของหน่วยงานกำกับด้านนโยบาย

5.6 องค์ประกอบ และหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดย่อย

เพื่อให้คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้เป็นไปตามนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ดีได้อย่างทั่วถึง ให้คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และ**คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง รวมทั้งพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามความจำเป็นและความเหมาะสมโดยคำนึงถึง ขนาด ความซับซ้อน ลักษณะธุรกิจและ**

ความเสี่ยง ตลอดจนกลยุทธ์และการดำเนินงานในระยะยาวของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดต้องมีองค์ประกอบ และหน้าที่ ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) คณะกรรมการตรวจสอบ

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดองค์ประกอบ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ และให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้เพิ่มเติม

(1.1) องค์ประกอบ

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบจะต้องไม่เป็นประธานในคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

(1.2) หน้าที่ และความรับผิดชอบ

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพบหรือมีข้อสงสัย ว่ามีรายการหรือการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายจัดตั้งของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และกฎหมายอื่น ๆ ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร **หากคณะกรรมการสถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือผู้บริหารระดับสูงไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามที่คณะกรรมการตรวจสอบกำหนด คณะกรรมการตรวจสอบต้องเปิดเผยการกระทำดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี และรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย**

(2) คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

(2.1) องค์ประกอบ

(2.1.1) คณะกรรมการกำกับความเสี่ยงต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน

(2.1.2) ประธานคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงต้องเป็นกรรมการอิสระหรือเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

(2.1.3) สมาชิกทุกคนต้องเป็นกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยสมาชิกอย่างน้อยกึ่งหนึ่งต้องเป็นกรรมการอิสระ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร หรือที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ทำหน้าที่เปรียบเสมือนกรรมการ

(2.1.4) สมาชิกอย่างน้อย 1 คนจะต้องมีความรู้ ความชำนาญ และความเข้าใจด้านความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสถาบันการเงิน

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดเล็ก และมีลักษณะธุรกิจที่ไม่ซับซ้อนอาจพิจารณาให้คณะกรรมการในระดับกำกับดูแล (Oversight Level) ชุดอื่นทำหน้าที่แทนคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงได้ โดยต้องมีความเหมาะสมกับขนาด ความซับซ้อน และลักษณะธุรกิจและความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งสนับสนุนให้กลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อนึ่ง หากผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเห็นว่าคณะกรรมการชุดนั้นไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เทียบเท่ากับคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ก็อาจจะสั่งการเป็นอย่างอื่นได้

(2.2) หน้าที่ และความรับผิดชอบ

(2.2.1) ให้คำแนะนำคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2.2.2) ดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(2.2.3) ดูแลให้กลยุทธ์ในการบริหารเงินกองทุนและสภาพคล่องเพื่อรองรับความเสี่ยงต่าง ๆ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีความสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่ได้รับอนุมัติ

(2.2.4) ทบทวน สอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้อย่างน้อยปีละครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงควรหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อประเมินว่านโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภทรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ และมีการดำเนินการตามนโยบายและกลยุทธ์ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2.2.5) รายงานต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจถึงฐานะความเสี่ยง ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง และสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2.2.6) มีความเห็นหรือมีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

5.7 กรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี (Risk Governance Framework)

คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีหน้าที่กำหนดหรืออนุมัติกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยระดับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจยอมรับได้ (Risk Appetite) นโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่สามารถประมวลให้เห็นความเสี่ยงในภาพรวม ครอบคลุมความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทั้งหมด (Comprehensive Risk Management Policy and Process) และมีวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง (Risk Culture)

ทั้งนี้ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเกี่ยวกับกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี มีดังต่อไปนี้

5.7.1 กำหนดหรืออนุมัตินโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม นโยบายการทำธุรกรรมหรือออกผลิตภัณฑ์ใหม่ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ให้สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Business Model) และคำนึงถึงความสำคัญเชิงระบบของสถาบันการเงิน รวมทั้งความแข็งแกร่งของเงินกองทุน และฐานะสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการสื่อสารให้

บุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงนโยบายและกลยุทธ์ข้างต้นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจก่อนทุกครั้ง

5.7.2 ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีนโยบายและกระบวนการดำเนินธุรกิจ (Risk-Taking Policies and Processes) ซึ่งรวมถึงกระบวนการกำหนดราคาภายใน (Internal Pricing) (หากมี) ที่สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่อนุมัติไว้ รวมทั้งดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีนโยบายการทำธุรกรรมที่ต้องมีความระมัดระวังและรอบคอบ เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพึงระมัดระวังเป็นพิเศษในการให้สินเชื่อแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ไม่ใช่กระทรวงการคลัง เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม และการมองข้ามความเสี่ยงที่สำคัญไป และดูแลให้มีนโยบายในการจัดการสินเชื่อด้อยคุณภาพหรือการลงทุนที่มีปัญหา ตลอดจนการตั้งสำรองหนี้ด้อยคุณภาพให้เพียงพอกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วย

5.7.3 มอบหมายและดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมทั้งสื่อสารให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบและเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และเพดานความเสี่ยงที่กำหนด

5.7.4 มอบหมายและดูแลให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดนโยบายในรายละเอียด กระบวนการ และระบบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมและความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางหรือวิธีปฏิบัติในการระบุ ประเมิน ติดตาม ควบคุม และรายงานความเสี่ยง รวมถึงระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถรองรับการบริหารจัดการและการรายงานความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทั้งหมดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และสอดรับกับกลยุทธ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยอย่างน้อยที่สุดต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด ด้านปฏิบัติการ ด้านสภาพคล่อง ด้านชื่อเสียง ด้านกลยุทธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ คำนึงถึงความสำคัญเชิงระบบของสถาบันการเงิน และมีการประเมินความเสี่ยงจากภาวะตลาดและเศรษฐกิจมหภาค

ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินเฉพาะกิจใช้แบบจำลองในการวัดความเสี่ยง คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมอบหมายให้ผู้บริหารระดับสูงดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และมีการประเมินและทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองอย่างเป็นอิสระเป็นประจำ นอกจากนี้ คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตระหนักและเข้าใจถึงข้อจำกัดและความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลอง และความเสี่ยงจากการใช้แบบจำลองดังกล่าว

5.7.5 ดูแลและเสนอให้หน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการติดตาม กำกับ ควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ กระบวนการและวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง โดยสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานต้องมีลักษณะที่มีการถ่วงดุลอำนาจและแยกเป็นอิสระระหว่างหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงกับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง (Risk Management Function)

5.7.6 ดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง โดยควบคุมดูแลให้มีการสื่อสารนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และเพดานความเสี่ยงโดยอาจอยู่ในรูปของข้อกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite Statement: RAS) ให้พนักงานทุกคนในองค์กรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเกี่ยวกับความเสี่ยง เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความระมัดระวังและความเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

5.7.7 ทบทวน สอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ อย่างน้อยปีละครั้งหรือทันทีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ลักษณะความเสี่ยง กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ ความสำคัญเชิงระบบของสถาบันการเงิน ภาวะตลาดและเศรษฐกิจมหภาค เพื่อปรับปรุงนโยบายและ กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

5.7.8 ติดตามฐานะความเสี่ยงทั้งความเสี่ยงโดยรวมและความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง และสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยงตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ โดยต้องได้รับรายงานจากคณะกรรมการชุดย่อยที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงต้องดูแลให้การรายงานดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ทันกาล และสะท้อนลักษณะความเสี่ยง รวมถึงความเพียงพอของเงินกองทุนและสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.7.9 ดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีเงินกองทุนและสภาพคล่องที่มั่นคงและเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดย

(1) ติดตามฐานะเงินกองทุน**และสภาพคล่อง**ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างสม่ำเสมอ **โดยคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและผู้บริหารระดับสูงต้องได้รับข้อมูลที่เพียงพอและทันกาล รวมทั้งมีความเข้าใจระดับความเสี่ยงที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีอยู่และความเชื่อมโยงกับฐานะเงินกองทุนและสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งมีการทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ และมีความเข้าใจนัยและข้อจำกัดของข้อมูลดังกล่าว**

(2) กรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีทุนเป็นทุนเรือนหุ้น ให้ดูแลให้มีการแจ้งผู้ถือหุ้นภายในสี่เดือนนับแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชีหกเดือน เมื่อปรากฏว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นประสบปัญหาการขาดทุนจนทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาหกเดือน ลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของทุนที่ชำระแล้ว และให้แจ้งผู้ถือหุ้นอีกครั้งเมื่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้าของทุนที่ชำระแล้ว เพื่อแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามความเป็นจริง

กรณีสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ไม่มีทุนเป็นทุนเรือนหุ้น ให้ดูแลให้มีการแจ้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ เมื่อปรากฏว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นประสบปัญหาการขาดทุนจนทำให้ส่วนของเจ้าของเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาหกเดือน ลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของส่วนของเจ้าของเพียงสิ้นรอบระยะเวลาหกเดือนก่อนหน้า และให้แจ้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของอีกครั้งเมื่อส่วนของเจ้าของลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละยี่สิบห้าของส่วนของเจ้าของเพียงสิ้นรอบระยะเวลาหกเดือนก่อนหน้า เพื่อให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของทราบถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามความเป็นจริง

5.8 นโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร (Whistleblowing Policy and Procedure)

เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีกระบวนการสอดส่องภายใน และรายงานการกระทำที่อาจผิดกฎหมาย ขัดต่อนโยบาย ระเบียบ กระบวนการภายใน และจรรยาบรรณทางธุรกิจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และส่งเสริมให้มีการรายงานและการแก้ไขปัญหาการทุจริตหรือการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ภายในองค์กรได้อย่างกว้างขวาง นโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กรของสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องครอบคลุมประเด็นในเรื่องดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

5.8.1 นโยบายการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร โดยระบุถึงกระบวนการและช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนที่ชัดเจน รวมทั้งมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนเพื่อปกป้องจากการถูกกลั่นแกล้ง ข่มขู่ การได้รับผลกระทบเชิงลบจากการแจ้งข้อมูล หรือการทำลายพยานหลักฐาน

5.8.2 ผู้รับผิดชอบในการรับแจ้งเบาะแสหรือรับเรื่องร้องเรียน และช่องทางในการรับแจ้งเบาะแสหรือรับเรื่องร้องเรียนที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงการรักษาความลับเพื่อให้มั่นใจว่าผู้แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนได้รับการคุ้มครองและเพื่อให้มีการดำเนินการโดยไม่ถูกแทรกแซง เช่น การแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนโดยตรงไปยังประธานคณะกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการอิสระ หรือหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

5.8.3 กระบวนการดำเนินการเมื่อได้รับการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิผล ซึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมถึงการรวบรวมข้อเท็จจริง การประมวลผล การกลั่นกรองข้อมูล องค์ประกอบของคณะผู้พิจารณา ระยะเวลาในการพิจารณา มาตรการดำเนินการลงโทษผู้กระทำผิด มาตรการดำเนินการบรรเทาความเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการรายงานผลการพิจารณาและการลงโทษต่อคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.8.4 การสื่อสารให้บุคลากรทุกคนในองค์กรทราบถึงนโยบาย กระบวนการ และช่องทางการแจ้งเบาะแส

5.9 การควบคุมภายใน (Internal Control)

เพื่อให้สามารถติดตามควบคุมความเสียหายและข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที สถาบันการเงินเฉพาะกิจจึงต้องมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพซึ่งครอบคลุมรายละเอียดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

5.9.1 นโยบายการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

5.9.2 การกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบเขตอำนาจอนุมัติที่ชัดเจน (Delegation of Duties) ซึ่งรวมถึง

(1) การจัดทำการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุถึงขอบเขตหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งข้อจำกัดในการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน ทั้งนี้ คณะกรรมการ

ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องตระหนักอยู่เสมอว่า ในการมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการชุดย่อย หรือผู้บริหารระดับสูง ความรับผิดชอบสูงสุดยังคงอยู่ที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(2) ระบบควบคุมดูแล (Monitoring System) ที่เหมาะสมเพียงพอ เพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ดำเนินการโดยผู้ที่มีบทบาทหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบตรงตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ควรมีการรายงานการกระทำที่นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่และอำนาจความรับผิดชอบที่มีนัยสำคัญต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจทันทีที่มีการกระทำดังกล่าว

5.9.3 กลไกในการตรวจสอบและถ่วงดุลอย่างเหมาะสม (Check and Balance) ซึ่งรวมถึง

(1) กระบวนการในการตรวจทานความถูกต้อง ครบถ้วนในแต่ละขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญ เพื่อลดข้อผิดพลาดและความเสี่ยงจากการปฏิบัติการ โดยการดำเนินการในทุกขั้นตอนตลอดกระบวนการไม่ควรให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียว รวมทั้งมีการแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duty) อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างหน่วยงานธุรกิจ (Front Office) และหน่วยงานปฏิบัติการ (Back Office)

(2) การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense) ที่มีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ และตรวจสอบที่เป็นอิสระและสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิผล ซึ่งต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน ทั้งหน่วยงานหรือผู้ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยงในชั้นแรก (Business Unit หรือ First Line of Defense) หน่วยงานกำกับภายใน (Second Line of Defense) เช่น หน่วยงานบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance) หน่วยงานสอบทานสินเชื่อ (Credit Review) และหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit หรือ Third Line of Defense) เพื่อส่งเสริมให้มีกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลที่เหมาะสม โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน รวมถึงแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวที่จะออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และจะมีผลบังคับใช้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจต่อไป

ทั้งนี้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม เช่น หน่วยงานบริหารความเสี่ยง หน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิผลและเป็นอิสระ โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องมีการรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ขณะที่หน่วยงานบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ควรรายงานไปยังคณะกรรมการในระดับกำกับดูแล เช่น คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ หรือคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง หรือคณะกรรมการชุดอื่นที่มีองค์ประกอบเป็นกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ นอกเหนือจากการรายงานต่อผู้จัดการหรือผู้บริหารในตำแหน่งสูงสุดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

นอกจากนี้ คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องอนุมัติการแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอนหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และแจ้งต่อฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคาร

แห่งประเทศไทยทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยที่เหมาะสมดำเนินการดังกล่าวแทนได้

สำหรับการแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอนหัวหน้าหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ให้รายงานต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อทราบพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลด้วย

(3) การทบทวนความเหมาะสมของกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุล รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

5.9.4 หน่วยธุรกิจ (Business Unit) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม และหน่วยงานปฏิบัติการ มีทรัพยากรและบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เพียงพอเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานดังกล่าวทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งหัวหน้าของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม เช่น หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง หัวหน้าหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ต้องมีตำแหน่งหรือสถานภาพในองค์กรที่สูงเพียงพอเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลได้อย่างมีประสิทธิผล

5.9.5 ระบบการรายงานการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย กฎและระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของทางการ ระเบียบ หรือข้อบังคับภายในของสถาบันการเงินเฉพาะกิจเอง เพื่อให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงสามารถติดตามหรือแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือผลกระทบธุรกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างมีนัยสำคัญ

5.9.6 การควบคุมดูแลการจัดทำและบันทึกบัญชี (Accounting and Record Keeping) สำหรับทุกกิจกรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และมีการจัดทำและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง **รวมทั้งมีระบบรายงานทางบัญชีและการเงิน** เพื่อแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยต้องเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ถือหุ้น หน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของผู้ฝากเงิน และประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ กรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีความรู้ความเข้าใจในการกำกับการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องด้วย

อนึ่ง ระบบรายงานทางบัญชีและการเงินต้องสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่ถูกต้อง ทันกาล และมีรายละเอียดมากพอ โดยจัดทำเป็นประจำและสามารถจัดทำได้เมื่อถูกร้องขอ เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานและการติดตามควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้รายงานต่อผู้กำกับดูแล ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจควรมีการจัดเก็บบัญชี ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ และควรกำหนดช่วงเวลาในการจัดเก็บบัญชี ข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ โดยคำนึงถึงกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรูปแบบในการจัดเก็บที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายและสามารถนำออกมาใช้ได้ง่าย

5.9.7 การดูแลป้องกันทรัพย์สิน (Safeguarding Assets) โดยมีระบบควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสมในการดูแลป้องกันพื้นที่และทรัพย์สินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึงสิทธิ์ในการเข้าถึงพื้นที่ที่สำคัญ เช่น ห้องค้า ห้องคอมพิวเตอร์ โดยควรจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีความจำเป็นต้องใช้งานพื้นที่ดังกล่าวเท่านั้นเพื่อลดความเสี่ยงของธุรกรรมที่ไม่ได้รับอนุญาตและการทุจริตต่าง ๆ สิทธิ์ในการเข้าถึงทรัพย์สินที่สำคัญ เช่น เงินสด หลักทรัพย์ ควรถูกควบคุมโดยเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 2 คนขึ้นไป (Dual

Control) และจัดทำบันทึกการเข้าถึงเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจควรมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการรักษาความปลอดภัยของพื้นที่และทรัพย์สิน เช่น การใช้ตู้นิรภัยทนไฟ

5.10 การเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาล

เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับข้อมูลที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนหรือทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างเพียงพอเหมาะสม อันจะช่วยกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้มีความโปร่งใส และเป็นธรรม สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องเปิดเผยข้อมูลในเรื่องดังต่อไปนี้

5.10.1 การเปิดเผยข้อมูลต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องแจ้งในที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ ทราบในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจแจ้งหรือแสดงเป็นรายบุคคล

(2) ผลประโยชน์และค่าตอบแทนที่ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้บริหารระดับสูงที่ไม่เป็นกรรมการได้รับจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้แจ้งหรือแสดงเป็นยอดรวมได้ตามที่เห็นสมควร

(3) การเป็นกรรมการในบริษัทอื่นหรือรัฐวิสาหกิจอื่นตามข้อ 5.3

5.10.2 การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องเปิดเผยข้อมูลในเรื่องดังต่อไปนี้ต่อสาธารณะ โดยให้เปิดเผยในรายงานประจำปี หากสถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่มีการจัดทำรายงานประจำปี ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์ให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยปีละครั้ง

(1) โครงสร้างการบริหารจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Organization Chart) โดยให้ระบุรายชื่อและตำแหน่งของผู้มีอำนาจในการจัดการ รวมทั้งหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง หัวหน้าหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในด้วย

(2) รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกลุ่มผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นสถาบันการเงินเฉพาะกิจสูงสุด 10 อันดับแรก (ถ้ามี) จำนวนหุ้น และสัดส่วนการถือหุ้น

(3) จำนวนครั้งการประชุมในแต่ละปีของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและคณะกรรมการชุดย่อยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละรายเข้าประชุม

(4) รายชื่อของคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และคณะกรรมการชุดย่อยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง โดยระบุประเภทกรรมการว่าเป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร หรือกรรมการอิสระ และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด

(5) รายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ

(6) หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

(7) นโยบายและรายละเอียดของกระบวนการสรรหากรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(8) ข้อมูลการกระทำความผิดและการถูกเปรียบเทียบปรับโดยธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย โดยให้เปิดเผยทั้งยอดรวมและแยกตามมาตราที่กระทำความผิดและที่ถูกเปรียบเทียบปรับอย่างมีนัยสำคัญภายใต้กฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแล ทั้งนี้ ในการเปิดเผยข้อมูลค่าปรับที่มีสาเหตุมาจากการให้บริการที่ไม่เป็นธรรม ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน รวมถึงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรมที่จะมีผลบังคับใช้ต่อไป

5.11 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอนุมัติหรือกำหนด ดังนี้

5.11.1 นำนโยบายและกลยุทธ์การดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี (ซึ่งรวมถึงนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ตลอดจนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้) และนโยบายเรื่องธรรมาภิบาลที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและทั่วถึงภายในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

5.11.2 กำหนดกระบวนการและระบบงาน ตลอดจนดำเนินการเพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจบรรลุเป้าหมายตามนโยบายและกลยุทธ์ที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอนุมัติไว้ ซึ่งรวมถึงการมีระบบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมและความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพรองรับความเสี่ยงที่สำคัญและกลยุทธ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติ และขั้นตอนในการระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทั้งหมดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งกำหนดเพดานความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

5.11.3 ปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง รวมทั้งสื่อสารนโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเพดานความเสี่ยง ให้พนักงานทุกคนในองค์กรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบ และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน โดยต้องควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกระบวนการปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้นอย่างเคร่งครัด

5.11.4 ควบคุมความเสี่ยงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและยอมรับได้ **และไม่เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนด** ตามนโยบายที่คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ได้อนุมัติไว้ เพื่อจำกัดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจให้อยู่ในระดับที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างมีนัยสำคัญ

5.11.5 รายงานฐานะความเสี่ยง **ประสิทธิภาพและแนวทางการบริหารความเสี่ยง สถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องแก้ไขต่อคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและคณะกรรมการชุดย่อยที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอหรือทันทีที่พบเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขได้ทันเวลา รวมทั้งดูแลให้การรายงานดังกล่าวถูกต้อง ครบถ้วน ทันกาล และสะท้อนลักษณะความเสี่ยง รวมถึงความเพียงพอของเงินกองทุนและสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ**

5.11.6 กำหนดโครงสร้างสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานที่เหมาะสม รวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานภายใต้สายการบังคับบัญชานั้นอย่างชัดเจน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง และการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งดูแลให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยมีความเป็นมืออาชีพอย่างอิสระ และไม่ถูกครอบงำจากหน่วยธุรกิจ

5.11.7 ทบทวนกระบวนการและระบบการบริหารความเสี่ยง **รวมถึงเพดานความเสี่ยง** อย่างสม่ำเสมอ หรือทุกครั้งที่มีเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจอย่างมีนัยสำคัญ เช่น วิกฤติทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ การออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดของทางการ เป็นต้น

5.11.8 จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจทางด้านเทคนิคการเงิน และธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอสำหรับการทำหน้าที่ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

5.11.9 สนับสนุนคณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจในการดูแลให้ผู้มีอำนาจในการจัดการมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความสามารถในการจัดการงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

6. บทเฉพาะกาล

6.1 การกำหนดให้คณะกรรมการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องมีกรรมการอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามข้อ 5.5.1 (2) นั้น ให้มีผลบังคับใช้ตามที่กำหนดเมื่อพ้น 1 ปี นับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ โดยหากสถาบันการเงินเฉพาะกิจใดไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ได้ ให้หารือธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

6.2 การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดย่อยตามข้อ 5.6 นั้น หากสถาบันการเงินเฉพาะกิจใดมีข้อกำหนดในกฎหมายจัดตั้งหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จนส่งผลให้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการอิสระ สามารถขอผ่อนผันไปยังธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

6.3 การกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงตามข้อ 5.6 (2) นั้น ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้น 1 ปี นับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ โดยในระหว่างการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 3/2559 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ปฏิบัติหน้าที่ไปก่อน

6.4 การกำหนดให้มีนโยบายและกระบวนการดำเนินธุรกิจ (Risk-Taking Policies and Processes) ตามข้อ 5.7.2 นั้น ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจจัดทำนโยบายและกระบวนการดำเนินธุรกิจให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินเฉพาะกิจแห่งใดมีความพร้อม สามารถจัดทำนโยบายและกระบวนการดังกล่าว รวมทั้ง นำมาปฏิบัติใช้ได้ก่อน

6.5 การกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะตามข้อ 5.10.2 นั้น ให้เปิดเผยข้อมูลครั้งแรกสำหรับข้อมูลของงวดปี 2562

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2 กันยายน 2562

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
โทรศัพท์ 0 2283 5815, 0 2283 6307